

Sygn. akt I ACo 67/17

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSA Tomasz Ślęzak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 29 września 2017 r.

sprawy z wniosku wierzyciela (...) Spółka Jawna z siedzibą w Ł.

przeciwko dłużnikom A. Ś. i G. Ś.

o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego

p o s t a n a w i a :

oddalić wniosek.

Sygn. akt I ACo 67/17

UZASADNIENIE

Wierzyciel (...) w Ł. wniósł o stwierdzenie wykonalności wyroku Sądu Polubownego z dnia 2 marca 2006 r., sygnatura akt 23/01/06, gdzie jako arbiter orzekł radca prawny P. B. poprzez nadanie klauzuli wykonalności na swoją rzecz oraz o zasądzenie kosztów postępowania. Wierzyciel wskazał, że nabył wierzytelność stwierdzoną wymienionym wyrokiem w drodze cesji.

Dłużnicy A. Ś. i G. Ś. w terminie wynikającym z art. 1213 § 2 k.p.c. nie przedstawili stanowiska w sprawie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie.

Wyrokiem z dnia 2 marca 2006 roku Sąd Polubowny w B. w osobie radcy prawnego P. B. zasądził solidarnie od pozwanych A. Ś. i G. Ś. na rzecz powoda (...) sp. z o.o. w B. kwotę 10.030,18 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 10 stycznia 2006 r., a także kwotę 170,80 zł z tytułu kosztów postępowania.

Z akt arbitrażowych o sygn. 23/01/06, a także z informacji uzyskanej w Sądzie Rejonowym w B. wynika, że w dniu 17 maja 2006 r. Sąd Rejonowy w B. nadał klauzulę wykonalności wyrokowi Sądu Polubownego z dnia 2 marca 2006 r., stwierdzając tym samym jego wykonalność zgodnie z ówczesnie obowiązującym art. 1214 § 2 k.p.c. Oznacza to, że w myśl art. 1212 k.p.c. wyrok Sądu Polubownego z dnia 2 marca 2006r. został już wprowadzony do polskiego porządku prawnego. Z kolei, z dokumentów przedłożonych przez wnioskodawcę (karta 7-17) wynika, że na skutek przelewu wierzytelności dokonanego w dniu 30 grudnia 2015 r. pomiędzy (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. (wcześniej działająca pod nazwą: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) a (...) Spółką jawną z siedzibą w Ł., wierzytelność stwierdzona wyżej wymienionym wyrokiem Sądu Polubownego z dnia 2 marca 2006 roku przeszła na wnioskodawcę.

Mamy zatem do czynienia z przejściem uprawnień po wydaniu pierwotnemu wierzycielowi tytułu wykonawczego. W takiej sytuacji, jeżeli stwierdzony w tytule egzekucyjnym obowiązek lub uprawnienie przeszły na inną osobę,

co do zasady sąd nadaje klauzulę wykonalności przeciwko lub na rzecz tej osoby w warunkach określonych w art. 788 k.p.c. Nie stoi temu na przeszkodzie uprzednie nadanie klauzuli wykonalności na rzecz lub przeciwko stronom wymienionym w tytule egzekucyjnym. Po przejściu uprawnień lub obowiązków stwierdzonych tytułem i nadaniu klauzuli wykonalności na rzecz lub przeciwko nabywcy, powstaje nowy tytuł wykonawczy stanowiący podstawę egzekucji przeciwko lub na rzecz nowych stron wymienionych w klauzuli wykonalności.

Zauważyć jednak należy, że w okolicznościach tej sprawy, w odpowiedzi na wezwanie do niego skierowane, wnioskodawca w piśmie procesowym z dnia 14 lipca 2017 r. (karta 24 akt), jednoznacznie określił żądanie wskazując, że domaga się stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego z dnia 26 czerwca 2017 r., gdzie jako arbiter orzekał radca prawny P. B. (sygn. akt 23/01/06). Wnioskodawca zwrócił uwagę, że pomimo przejścia uprawnień po wydaniu takiego wyroku, nie można mu nadać klauzuli na rzecz następcy prawnego w trybie art. 788 k.p.c., bowiem wyrok sądu polubownego wskutek zmiany treści art. 777 § 1 k.p.c. nie posiada już przymiotu tytułu egzekucyjnego.

Istotnie, po wejściu w życie ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 172, poz. 1804) wyroki sądu polubownego oraz ugody przed nim zawarte należały do grupy tytułów egzekucyjnych, gdyż były wymienione w art. 777 § 1 pkt 2 k.p.c. Ustawą z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 233, poz. 1381) przepis ten został skreślony. Takie zakwalifikowanie omawianych aktów pozostawało bowiem w sprzeczności z art. 1212 § 1 k.p.c. W obecnym stanie prawnym zatem, nadający się do wykonania w drodze egzekucji wyrok sądu polubownego lub ugoda przed nim zawarta nie stanowią tytułu egzekucyjnego. Zgodnie z art. 1214 k.p.c., akty te, po stwierdzeniu ich wykonalności przez sąd państwowy, stają się tytułami wykonawczymi. Stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej, które nadają się do wykonania w drodze egzekucji odbywa się poprzez nadanie im klauzuli wykonalności (art. 1214 § 2 k.p.c.). Wydanie postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności nie oznacza jednak, że dochodzi do nadania tej klauzuli tytułowi egzekucyjnemu.

Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 28 września 2016 r., III CZP 40/16 postępowanie o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody zawartej przed tym sądem, w tym także wyroku sądu polubownego wydanego w Polsce lub ugody zawartej przed tym sądem w Polsce, pełni funkcję wykraczającą poza funkcję postępowania klauzulowego, gdyż z jednej strony powoduje, że wyrok ten lub ugoda uzyskują moc prawną na równi z wyrokiem sądu państwowego lub ugody zawartej przed takim sądem (art. 1212 § 1 k.p.c.), a z drugiej strony prowadzi do powstania tytułu wykonawczego z pominięciem "etapu" tytułu egzekucyjnego (art. 1214 § 2 zd. drugie w zw. z art. 776 zd. drugie k.p.c.).

Należy zatem uznać, że stwierdzenie wykonalności stanowi akt jurysdykcyjny wywołujący podwójny skutek. Czynność ta oznacza przyznanie wyrokowi lub ugodzie skuteczności równej analogicznym aktom wydanym w postępowaniu przed sądem państwowym, poprzedzonej jednak kontrolą sądu czy nie zachodzą przesłanki odmowy uznania albo stwierdzenia wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej określone w art. 1214 § 3 k.p.c., a ponadto powoduje powstanie tytułu wykonawczego.

Złożony charakter tej czynności poddaje w wątpliwość ponowne stwierdzenie wykonalności na rzecz osoby trzeciej, na którą wierzyciel przeniósł wierzytelność już po uzyskaniu tytułu wykonawczego. Sprzeczna z wykładnią celowościową art. 1214 k.p.c. byłaby bowiem ponowna weryfikacja przez sąd powszechny wyroku sądu polubownego w sytuacji, gdy taka ocena została już dokonana, a wyrok został wprowadzony do krajowego porządku prawnego. Przepisy o uznaniu i stwierdzeniu wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej (tytuł VIII) zamieszczone w części piątej kodeksu postępowania cywilnego nie zawierają natomiast regulacji, która umożliwiłaby uzyskanie klauzuli wykonalności przez cesjonariusza w miejsce zbywcy wierzytelności, który uzyskał już tytuł wykonawczy na swoją rzecz. Brak jest podstaw, aby w rozpatrywanej sytuacji zastosować odpowiednio art. 788 k.p.c., który nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego uzależnia od istnienia tytułu egzekucyjnego, takim zaś w związku z uchyleniem art. 777 § 1 pkt 2 k.p.c., wnioskodawca nie może dysponować do czasu stwierdzenia wykonalności wyroku polubownego w trybie art. 1213 i nast. k.p.c. Dlatego też stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego poprzez

nadanie klauzuli wykonalności na korzyść pierwotnego wierzyciela, wyłącza możliwość nadania klauzuli na rzecz osoby trzeciej, na którą wierzyciel wymieniony w tytule wykonawczym przeniósł wierzytelność (art. 509 k.c.).

Z tych względów wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku Sądu Polubownego z dnia 2 marca 2006 r. został oddalony.